

نومرو: ۱-۹۰

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده

داثره اجتهدده

“ Idjtihad ” Constantinople

دور دنجی سنه

اشهر

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری حیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مراخص : الہامی صفا

۲۳ کانون ثانی ۱۳۲۹

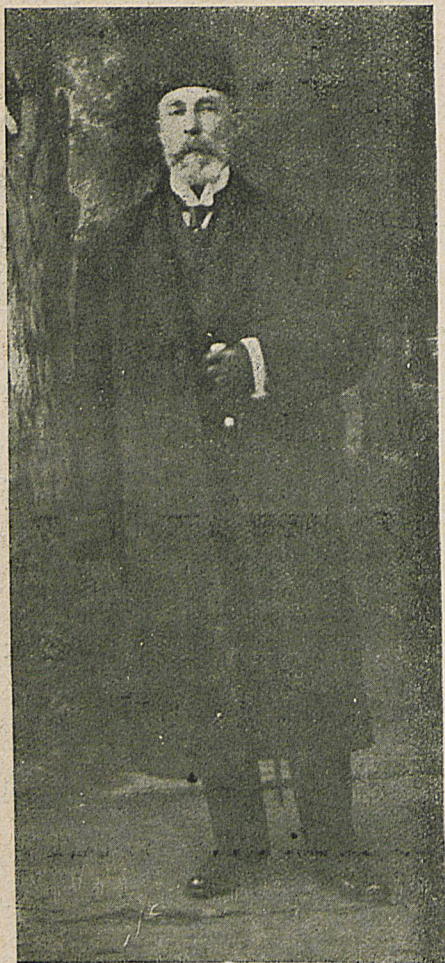
آبونه

سندک آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش
ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ باره

رجائی زادہ اکرم بك

رجائی زادہ نك صوك رسمى

بورسمى مرحوم . وفاتندن دورت كون اول بك اوغلنده
م . صفا فوطوغرافخانه سنه آلديرمش و هنوز گورمه مشدى
صفا ، واسملىرى شيمدى يك خاطر لايه مديغم برچوق
معروف سيار او طور و يورلر ، قونوشيورلر ، مباحثه
ايدىيور ، كزىنيورلردى . اوراده برده اجنبى واردى .
يك ماهر برپاينست اولديغى سويله نيورلردى . جنازه ي
تعقيب ايدر كن بو خاطر كيتكجه دها وضوح ايله تعين
ايدىيور ، كيتكجه اوانشقاق ايدن حجره دماغيه مك
اهميتسز كوشه لرى ، اك اونوتىلا بيله چك تفرعائى يكيكن
جانلانيوردي . شيمدى موسيو (دوولت) ك اللرى
پيانونك ديشلىرى اوزرنده اوچوشويور ، محمد رؤف
اياقده نوطه نك صحيفه لرينى چويرييور ، كوزلكسك نقطه

سمای ادبک بويوك برستاره سى دها افول ايتدى .
هم بوستاره باشقه بر منبع عرفاندن اقتباس نور ايدىورك
نشر معرفت ايدن سياره لردن دكل بذاته نوار اولان
نابته لردن ايدى . حامد ، كال ، اكرم . . بونلرى يتشديرن
برنسل ادب يوقدى . اونلر كنديلرى بردور ادبك رسم
كشاديني اجرا ايتديلر . واقعا عاكف پاشالرك ، رشيد
پاشالرك ، شناسيلرك بورسم كشادى حاضر لادقلى قابل
انكار دكلدر . فقط او استحضاراتك ايچندن حامد ، كال ،
اكرم كى بردن عقللى طور دير هجق دهاتك ظهور
ايدىجكى تخمين اولونامازدى . دهاى عنوانى بو اوچ ركن
ادب ايچنده اكرم بكه وحتى كاله چوق كورنلر آز
دكلدر . آراى ادب يالكز حامد ايچين دوچار انقسام
اولماز . حامدك مؤيد و معظم آبدى صنعتى او كنده بتون
باشلر اگيلر . بوتون او حشمت صنعتيله برابر قوجه حامد
اوكونى نه قادار مونس و نه قادار صميمى بر تاثرله جنازه ي
تعقيب ايدىيوردي . همزده قيمتلى بر بابانك غيوت
ابديه سندن متولد بر آلم واردى . هر كسك كوزيني تجر
ايتش كوز ياشلرندن عبارت بر بولوط قاپلامش كيدي .
كال زادى اكرم - اونلر بربريني دائما آداسم ديه ياد
ايدرلردى - قولاغمه اكيهرك :

— فقط حامد تا نرندن ثوليور ، كنديسنى براقيه جغم ،
آلوب كوتوره جكم .

ديدى . دهاى اعظمه باقدم : كوزلرينك قيريشقلىرى
آراسنده تكائف ايدمه مش بكال واردى . بيلم
نه مناسبته دماغك اون بش سنه دنبرى اويويان
بر حجره سى بردن انشقاق ايدىيوردي . طى مكان ايچين
زمانه محتاج اولمايان ارواح مقدسه كى حياتندن
اون بش سنه لك مسافه ي بر آنده قطع ايدىورك كندى
چغال اوغلنده اوپراتور جميل پاشانك قوناغنده بولدم .
بوررمضان كيجه سيدى . استاد اكرم ، عبدالحق حامد ،
توفيق فكرت ، خالد ضيا ، كال زادى اكرم ، اسماعيل

دېدم . اوزمان اوسپای اخرویه بر معنای استکرام
کوردم، فرسز کوزلرخی قاپادی، صوکره نیم آچه رق:
— آرزو قالمادی که !

دیدي . حالنده یاریم عصرلق بر خیالک انقراضی
کور و یوردم . اکرم بک جهانہ ، حیاته ، هر شیئه مغیر
اوله رق کتیدی . اوکا لک زیاده سعادت و یرن چو جو قلری
پیرایه سی ، نژادی هپ کندیسینی ترک ایتدیلر و کندیسینی
ترک ایدنلر یالکز اونلر دکلدی . کوچوک بویوک بوتون
منتسین ادبی برعالمه ارکانندن صایارق بو عالمه ایچنده پیر
محترمی دلکیر ایدن شیاریق چو جو قلرک آز بولمادیغنی
مع الاسف اعترافه مجبور اولورز . صوکره ملاقاتمه اکرم بک
حساس والمیدیه قلبنده بویوزدن ده بر عقد سنکین قالمش
اولدیغنی پک عیان گوردیم . وظن ایدیورم که سنه لر کیمه
استادک بوتون اجزای وجودی مزازنده تارومار اولسه
او عقد سنکین آلوده خون اوله رق بر نظر شکوا کی ابدیا
قالاجقدیر .

دها اون سکز یاشنده ایکن :

یار هر سودن هویدادر شب مهتابده

جان و دل غرق تماشار شب مهتابده

مطلعه قصورسز بر غزل سویلیه جک قادار کندنده
استعداد شاعرانه کورن استاد مرحومک التمش سکز
یاشنده ارتحالی وقوع بولمش اولماسنه کوره حیات ادیبی
حقیقه تام یارم عصر امتداد ایتمش دیمکدر . واقعا
بویاریم عصرک وعد طبعیسی نسبتنده اثر یازمادی . فقط
ذاتاً هانکی شاعر مز مبدولیت آثار ایله غریبک اساتذّه
صنعتیه بکزه یه یلمشدر ؟ بز کمیتجه اولان بونقصانی
شعر مرکز آهنکیله تطمین ایتمش اولمایورمی ز ؟ صوکره
اک بویوک بر ادیمز یازدیغنی اثرلرک کندیسینه توتون مصرفی
چقارده جق قدر صائلمادیغنی کوررسه بز نه حق ایله
بر شاعر مز ی آرز یازمش دیه مؤاخذه ایده پیلرز . ؟

اکرم بک « نفیحه سحر » ی اون التی یاشنده ایکن
طبع ایتدیرمشدی . بونی اوزمان براستعجال هوسکارانه

محراق صائت اشارت لر آراسنده مینی مینی برضیا پاره
حالنده طولاشیور .

صوکره بونی بوراده بیراقرق او هفته چیقان « ثروت
فنون » ده خالدضیانک موسیو « دووله ت » حقنده کی مقاله سنی
دوشوندم . برینک موسیقیده کوستردیکی خارقه نی ، او بری
ادبیاتده او خارقه نی تصویر ایدرکن کوسترمشیدی .
صوکره بونی ده بیراقرق ینه جمیل پاشانک (شیمدیک
شهر امینی) صالونلرینه عودت ایدیورم . فقط
یچین یاربی ! حامدله اکرم دائما آیری بولونیورلردی .
بری برصالونده مشتاقانیه محاط او بری باشقه برصالونده
ینه مشتاقانیه محاط ایدی ، افرادی دائما دیکشن ثابت بر خلقه
ایله چویرلمش ایدیلر . فقط بو خلقه لرک مرکز ثقلتلری
برقوه دافعه ایله بر برندن متباعد بولونیورلردی . او آقشام
بوضافت ادیبه دن چققدیمز زمان توفیق فکرت ، مرحوم
آتابکم بن اوچمز یولده بوکا دائر قونوشیوردق .

— اونلر — دیدیم — ایکی قطب کی دائما بر برندن
اوزاق و بارد قالاجقلر ، ظن ایدرم .

بولطفه اوزرینه کولوشمش ایدک . ظنمده خطا
ایتدیکمی بوکون بو آجیقلی وسیله ایله آکلایاجغمی هیچ
دوشونه بیلیرمیدم .

دست قدر بو ایکی قطب ادبی اولایان اعضا لغده
برلشدرمشدی . ایشته شیمدی ده حامد بر جذبّه خفیه
ایله ادیم ادیم جنازه نی تعقیب ، آخرتک قاپیسنه قادار
کندیسینی تشییع ایدیوردی .

اکرم بک دها بر هفته اول قارلمانک اوستنده اوزون
بر حسب حالیه بی تطیب ایتشدی :

— او قومق چوق یورویور ، وقتده کچمهیور ،
ایشته بورایه کلیورم . بر آرز جالنی دیکله یورم . فقط
بونلرده بر قاچ هوا بلله مشلر ، هپ اونلری چالورلر .
دیدي . کوز بیکلرینی احاطه ایدن طونوق بردائر
استادک سنّا ایجه ایله ریلهمش اولدیغنی کوستریوردی .

— هیچ بر شی یازمایورمیسکز ، افدم ؟

اونكه طى ايدر آشوبگاه ناسوتى ،
اونكه سائر اولور خلدزار لاهوتى ،
اودر حياتى تلذذ ايدن براز آنجاق ؛
نديم روحى اودر، محرم خيالى اودر .

بر احتشام نزاھت لب خطابنده
تکلماتنه بر نکھت نجیبه ويرر ؛
بونطق پاك ايله ايلر عقولى استجواب .
ياشار غداى كليله بر جهان شباب ؛
كال صيتى تأييد ايجونسه كافيدر
شبابه ويرديكى درس ادب كتابنده

- رباب شكسته - ۷ كانون ثانی، ۱۳۱۴

فكرتك بوجانلى شعرينه ارتق برسوز علاوه ايدم .
رجائى زاده بوراده بوتون خطوط اساسيه شخصيه
وادبيه سيله كورونيور . ملت اعاضمنى تقدير ايتدجكه اعظم
يتشديره من ، بن بوفكرده يم ، مرحوم حال خباتنده
كنجلردن كوره مديكى حرمتى وفاتنده وكلا دن كوردى .
بوكا جدا تشكر اولتور .

- نشا نطاشى - على لامي

مسائل طبعی:

ارککلریمز

اختناق رحمى، انضغاط خصيه مى زياده توسع وسرايت ايتشدرد ؟
اهالينك آكلایه مدينى مانوس ومألوف اولميان تعبيرات
دشمنى واضح الامضا برانتريقه ياييمه رق «انضغاط خصيه»
تعبيريله اجتهادقار ثلرينك بر ديقه ايجون انضغاط خنجره سنه
سپيت ويره جكمندن عفولرني ديلىم .
«ارککلریمز» دن عصر يمزك انكشاف واتقلاب فكريسنة
خادم جلال نورينك «اجتهاد» ك ۸۷ نجى نومرولى
نسخه سنده مندرج «قادينلر يمزده اختناق رحم خسته لنى»
مقاله فنيه وادبيه سنه جوابدر .

تلقى ايدنلر بوايلك اثرده رقيق بر قلبك جابجا طولاشان
وعدآلود ايزلرني كوره رك بواستعجالى عفو ايتمه مجبور
اولمشلردر ، صانيرم . صوكره مرحومك «اطالا» كى
«مهرزون» كى ترجمه لرى واردر كه (لافونتن) ك بعض
حكايه لرنده كوسترديكى موفقيت درجه سنده بر مكمليله
عالم شبايه رهنالقي ايتديلر . اكرم بلك شخصيت ادبيه سى
زمنه لرنده كورولور . او زمان ده ناجى مرحوم ايله
آرالرى آچيلمش زمنه لره قارشى دمدمه لره ، مقابله لره ،
مناقشه لره آفاق ادبى رعدو برق ايله طولدورم شدى .

فقط ادبيات كرسي سنده كچن حيات معلمانه سنك
محصولى اولمق اوزره «تعليم ادبيات» اورطيه قوتنج شاعر
اكرم بك استاد عنوانى احراز ايتدى . واستادا اكرم عنوانى
حياتنك صوك دمنه قادار محافظه ايتدى . ايسته رباب
شكسته يي آچيورم . اونك تصاویر ايجنده مرحومك
ذى حيات بر تابلو سى ديمك اولان پارچه يي هر كسجه
معلوم اولمقله برابر تبركاً بورايه درج ايدىيورم :

— استاد اكرم —

بلند ناصيه ، سيمای ذى وقار دها ؛
كزیده هيكل روح الادب كه صدرنده
وورور شغف زده بر قلب سرمدى هيجان .

لسان قلبى اوقور بر نشيده كريان
كه الك فرحلى ، اك آسوده موج سطرنده
درين درين دوشونور بر ملال مستشا .

بوتون غموم بشر دوش احتسا سنده ،
حياتى بر متفكر خزان صباحى كى
رقيق سيسلرك آلتنده پرسكون ، بى خواب
خزان صباحى قدر مست كرىه بر مهتاب
شب خيالى اوقشار ، پرى جناحى كى ،
بر اهتراز منورله هر تماسنده . . .

سوز تفكرى ، دمساز بى همالى اودر
ليال تار ملانده ، لال و مستغرق ؛